

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/822/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513202721
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513202721.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a JUDr. Branislava Krála v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská ul. č. 7, Bratislava, zast. usadenou euroadvokátkou JUDr. Helenou Strachotovou, Hviezdoslavova ul. č. 7, Martin, proti žalovanému: H. H. E., naposledy bytom H. I. Č. X, U., zast. opatrovníčkou G. Q., M. Okresného Y. U. Z., o zaplatenie 2.144,24 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16. decembra 2013, č. k. 10C/203/2013-142, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, v spojení s opravným uznesením zo dňa 08.10.2014, č. k. 10C/203/2013-170 m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy 865,82 eur od 01.06.2012 do zaplatenia.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením zo dňa 8. októbra 2014, č. k. 10C/203/2013-170 súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 865,82 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne z dlžnej sumy od 22.11.2013 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd prvého stupňa žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že účastníci konania dňa 16.12.2004 uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Žalobca mal na základe tejto zmluvy poskytnúť žalovanému úver na nákup tovaru - televízora vo výške 9.000,- Sk (298,75 eur) a žalovaný sa zaviazal najmä poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 6 mesačných splátkach po 1.500,- Sk (49,79 eur) splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc dňom 15.01.2005. Súčasťou predmetnej žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru bola aj časť C) „Úverová karta“, podľa ktorej klient ďalej žiadal, aby ho žalobca zaradil do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytol mu úverový rámec vo výške 20.000,- Sk a vydal úverovú kartu na jeho meno. Ďalej časť D) „Poistenie klienta“ a časť F) „Dohoda o zrážkach zo mzdy“. Žalovaný zároveň v zmluve prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami žalobcu pre poskytnutie spotrebiteľského úveru a bez výhrady s nimi súhlasí. Za nesporné s poukazom na predložené potvrdenie odfinancovania peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade č. XXXXXXXXXXXXXXXX súd prvého stupňa považoval tvrdenie žalobcu, že žalovanému poskytol sumu 2.950,33 eur a s poukazom na potvrdenie prijatia splátok registrovaných na úverovom prípade č. XXXXXXXXXXXXXXXX a úplný výpis z úverového účtu aj tvrdenie žalobcu, že žalovaný mu celkom uhradil sumu 2.743,56 eur. Žalobca čiastočným odstúpením od úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo

dňa 23.03.2012, adresovaného do dispozičnej sféry žalovaného odstúpil od úverovej zmluvy v časti týkajúcej sa úverovej karty podľa čl. IV. bod 4.2 Všeobecných podmienok, pričom žalovaného vyzval na zaplatenie úveru v celom rozsahu ku dňu 30.04.2012 (deň zosplatnenia úveru). Podanou žalobou si žalobca uplatnil nároky vzniknuté z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom (revolvingovom) úvere zo 16.12.2004 na zaplatenie sumy 2.144,24 eur pozostávajúcej z neuhradenej úverovej istiny a dlžných mesačných splátok úveru vo výške 1.872,54 eur (288,30 eur - dlžné mesačné splátky úveru splatné v 9/2011 - 03/2012 + 1.584,24 eur - neuhradené úverové istiny splatné ku dňu účinnosti odstúpenia od úverovej zmluvy za obdobie 04/2012 až do zaplatenia, ktoré žalovaný mal ešte žalobcovi uhradiť) a z dlžných zmluvných úrokov a poplatkov za poistenie úveru z dlžných mesačných splátok úveru splatných ku dňu účinnosti odstúpenia od úverovej zmluvy v 9/2011 - 3/2012 vo výške 271,70 eur (254,97 eur dlžné zmluvné úroky + 16,73 eur dlžné poistné) spolu so zmluvným úrokom vo výške 23,40 % ročne zo sumy 1.872,54 eur od 16.03.2012 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.144,24 eur od 01.06.2012 do zaplatenia. Svoje nároky si žalobca podľa súdu prvého stupňa uplatňoval na základe právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť podľa príslušných ustanovení zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a teda na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa v zmysle § 23 a ods. 1 a 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zák. č. 616/2004 Z. z. hľadí ako na spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Obč. zák..

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že účastníci konania dňa 16.12.2004 uzavreli individuálne špecifikovanú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 9.000,- Sk na nákup tovaru označeného iba TV. Súčasne však touto zmluvou žalovanému vopred vnútil aj iný úkon, ktorý mal vzniknúť v budúcnosti, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu (získanie úveru na nákup TV). Žalovaný nemal na výber a ak chcel získať úver na zakúpenie televízora, musel podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. Z tohto sa podľa súdu prvého stupňa dá usudzovať nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu so žalobcom, ako bol primárne vo sfére jeho záujmu. Mal za to, že v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlač predloženej listiny spotrebiteľ koná neuvážene a nevedome aj s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred kalkuluje. Toto sa podľa súdu prvého stupňa týka aj vôle spotrebiteľa byť viazaný ust. čl. IV. Všeobecných podmienok žalobcu týkajúcim sa poskytnutia revolvingového úveru, a to vzhľadom na to, že podpisom zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru klient - žalovaný v časti B) vzťahujúcej sa na poskytnutie spotrebiteľského úveru na nákup tovaru prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady. Keďže časť B) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca), spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou čl. IV. Všeobecných podmienok o úverovom rámci - revolvingovom úvere a úverovej karte. Navyše súd prvého stupňa mal pochybnosť o tom, či žalovaný mal vôbec reálnu možnosť oboznámiť sa so znením uvedených všeobecných podmienok pri kúpe tovaru v NAY ELEKTRODOM predajni v Bratislave a taktiež súčasne pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie. Napokon poukázal aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle žalovaného s časťou D) žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, podľa ktorej mal žalovaný prijať súbor poistenia po oboznámení sa a vyjadrení súhlasu s platnými rámcovými zmluvami o poistení žalobcu a Poistovne Cardif Slovakia, a. s. a so Všeobecnými podmienkami tejto poisťovne* (zmluva pod * odkazuje na www.cetelem.sk <<http://www.cetelem.sk/>>). S poukazom na uvedené dôvody súd prvého stupňa považoval časť C) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru za neplatný právny úkon v zmysle § 37 ods. 1 Obč. zák.. Zároveň postup žalobcu kvalifikoval aj ako nekalú praktiku, ktorá v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ako aj § 52 a nasl. Obč. zák. nemôže požívať právnu ochranu. Zmluva o revolvingovom úvere je podľa súdu prvého stupňa neplatná aj v zmysle § 40 ods. 1 Obč. zák., pretože pri jej uzatváraní nedošlo k dodržaniu predpísanej písomnej formy vyžadovanej § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z., keďže mala vzniknúť okamihom odoslania oznámenia žalobcu o prijatí žiadosti a poskytnutí úverového rámca adresovaného žalovanému, teda bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol bezpodmienečne individualizovaný v zmysle § 4 ods. 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z.

Vzhľadom na skutočnosť, že na základe uvedeného neplatného právneho úkonu žalobca poskytol žalovanému sumu 3.609,38 eur bez poplatkov a poistného (vzhľadom na neplatnosť úverovej zmluvy), súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobcovi vzniklo v súlade s § 456, v spojení s § 451 ods. 1

Obč. zák. právo požadovať od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške poskytnutého plnenia. Keďže žalovaný žalobcovi zaplatil celkom 2.743,56 eur, teda menej ako mu žalobca poskytol, súd prvého stupňa zaviazal žalovaného na zaplatenie rozdielu medzi sumou poskytnutou žalobcom v prospech žalovaného a sumou uhradenou žalovaným, ktorý predstavuje 865,82 eur (3.609,38 eur - 2.743,56 eur = 865,82 eur). Vo zvyšnej časti istiny žalobu zamietol. Zároveň v zmysle § 517 ods. 1, 2 Obč. zák. rozhodol aj o úrokoch z omeškania. Uviedol, že vzhľadom k tomu, že čas plnenia nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nebol medzi účastníkmi dohodnutý a nie je ani stanovený zákonom či určený v rozhodnutí, žalovaný bol v súlade s § 563 Obč. zák. povinný plniť žalobcovi deň nasledujúci po tom, ako ho žalobca o plnenie požiadal. Žalobca v konaní nepredložil žiadny dôkaz o tom, že žalovaného požiadal o plnenie jeho záväzku. Súd prvého stupňa za takúto výzvu nepovažoval list žalobcu - čiastočné odstúpenie od úverovej zmluvy zo dňa 23.03.2012, keďže žalovaný si túto výzvu neprevzal (viď kópia doporučeného listu na č. I. 4). Žalobcovi tak priznal úroky z omeškania len odo dňa doručenia žaloby opatrovníčke žalovaného a vo zvyšku žalovaného príslušenstva žalobu taktiež zamietol. O náhrade trov konania súd prvého stupňa vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca a napadol ním výrok, ktorým bola žaloba vo zvyšku príslušenstva zamietnutá. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo aby rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobe vyhovie. Žalobca namietal, že požadoval úroky z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.06.2012, t. j. od splatnosti úveru podľa uzavretej zmluvy do zaplatenia, ale súd prvého stupňa priznal úroky z omeškania vo výške 5,5 % ročne z dlžnej sumy až od 22.11.2013 bez uvedenia lehoty „do zaplatenia“. Argumentáciu súdu prvého stupňa žalobca považoval za chybnú. Uviedol, že v § 3 nariadenia vlády SR č. 20/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., je síce výška úrokov z omeškania stanovená o 5 percentuálnych bodov vyššie ako predstavuje základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania so splnením peňažného dlhu, ale podľa prechodných ustanovení v § 10c tohto nariadenia, ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013, riadi sa výška úrokov z omeškania predpismi účinnými k 31.01.2013, a to aj za dobu omeškania po 31.01.2013. O tento prípad podľa žalobcu ide aj v danej veci, keďže zmluva bola uzavretá 16.12.2004 a finančné prostriedky boli čerpané do 31.01.2013. Bezdôvodné obohatenie žalovaného teda vzniklo pred 31.01.2013 a na túto skutočnosť podľa názoru žalobcu nemá vplyv výzva na zaplatenie. Preto navrhol priznať úroky z omeškania vo výške 9 % od 01.06.2012 do zaplatenia.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Žalobca sa žalobou v prejednávanej veci domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.144,24 eur so zmluvným úrokom vo výške 23,40 % ročne zo sumy 1.872,54 eur od 16.03.2012 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.144,24 eur od 01.06.2012 do zaplatenia. Žalobca svoj nárok odvodzoval od zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 16.12.2004, ktorá mala byť uzavretá medzi účastníkmi konania a od ktorej žalobca odstúpil pre neplnenie zmluvných povinností žalovaným. Súd prvého stupňa nárok žalobcu po právnej stránke posúdil ako bezdôvodné obohatenie žalovaného a napadnutým rozsudkom mu uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 865,82 eur s úrokom z omeškania 5,5 % ročne z dlžnej sumy od 22.11.2013 a vo zvyšku žalobu zamietol. Opravným uznesením zo dňa 08.10.2014, č. k. 10C/203/2013-170 súd prvého stupňa výrok napadnutého rozsudku v časti priznaného príslušenstva pohľadávky doplnil tak, že žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne z dlžnej sumy od 22.11.2013 do zaplatenia.

Vzhľadom na obsah odvolania žalobcu predmetom odvolacieho konania zostal len nárok žalobcu na úroky z omeškania zo sumy priznanej napadnutým rozsudkom (t. j. z 865,82 eur).

Právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania veriteľovi v zmysle § 517 ods. 2 Obč. zák. vzniká v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu. Dlžník sa pritom dostane do

omeškania ak svoj dlh nespĺní riadne a včas (§ 517 ods. 1, prvá veta Obč. zák.). Predmetom konania v prejednávanej veci bol nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Keďže pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia čas splnenia nie je ustanovený právnym predpisom a v danej veci ani nebol dohodnutý, či určený v rozhodnutí, súd prvého stupňa správne vychádzal z ust. § 563 Obč. zák., v zmysle ktorého je obohatený povinný bezdôvodné obohatenie vydať prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. Ak veriteľ vo výzve určí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto doby. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa má za to, že v danej veci dňom, v ktorý bol žalovaný povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, nie je deň nasledujúci po dni doručenia žaloby opatrovníčke žalovaného (t. j. 22.11.2013). Doručenie žaloby možno považovať za kvalifikované požiadanie o plnenie (resp. vydanie bezdôvodného obohatenia), len v prípade, ak požiadanie o plnenie nedošlo dlžníkovi už skôr. Iba vtedy nastane zročnosť pohľadávky deň po doručení žaloby dlžníkovi. V predmetnej právnej veci však žalobca ako veriteľ požiadal žalovaného ako dlžníka o plnenie listom z 23.02.2012 označeným ako Odstúpenie od úverovej zmluvy o kreditnej karte č. XXXXXXXXXXXXXXXX, a to v lehote 14 dní s tým, že ak dlžnú sumu neuhradí, počínajúc 01.05.2012 bude žalovanému účtovať aj úroky z omeškania. Žalovaný si síce túto výzvu neprevzal, ako uvádza aj súd prvého stupňa, dostala sa však do sféry jeho dispozície. Odvolací súd poznamenáva, že žalobca zasielal žalovanému predmetnú výzvu na plnenie na adresu uvedenú žalovaným pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej ako z neplatného právneho úkonu vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia priznaný súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku a ktorá adresa je zároveň aj v súčasnosti adresou trvalého pobytu žalovaného (č. l. 24). Zásielku z tejto adresy pošta vrátila žalobcovi ako neprevzatú v odbernej lehote dňa 17.04.2012. Dostala sa teda do sféry dispozície žalovaného a žalovaný mal možnosť sa s ňou oboznámiť. Odvolací súd preto túto zásielku považoval za doručeníu na základe fikcie doručenia uložením na pošte. Keďže žalovaný v lehote na plnenie určenej žalobcom neplnil, dostal sa do omeškania a žalobcovi vzniklo právo požadovať úroky z omeškania. Lehota na plnenie žalovanému v zmysle výzvy žalobcu zo dňa 23.02.2012 uplynula v priebehu mesiaca apríl 2012. Žalobca však v žalobe požadoval úroky z omeškania až od 01.06.2012. Odvolací súd bol viazaný jeho návrhom (§ 153 ods. 2 O.s.p.) a nemohol mu priznať viac než požadoval, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania od 01.06.2012 do zaplatenia.

Za dôvodnú odvolací súd považoval aj odvoláciu námietku žalobcu týkajúcu sa výšky súdom prvého stupňa priznaných úrokov z omeškania. Žalobca si uplatňoval úroky z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy, súd prvého stupňa mu však priznal úrok z omeškania len vo výške 5,5 % ročne z dlžnej sumy. Vzhľadom na skutočnosť, že medzi účastníkmi konania ide o občianskoprávny záväzkový vzťah vzniknutý z bezdôvodného obohatenia, výšku úrokov z omeškania stanovuje nar. vlády č. 87/1995 Z. z. v ust. § 3. Uvedené ust. bolo s účinnosťou od 01.02.2013 novelizované nar. vlády č. 20/2013 a výška úrokov z omeškania od tohto dátumu je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Podľa prechodných ustanovení k úprave účinnej od 01.02.2013 (§ 10c nar. č. 87/1995 Z. z.) však platí, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.01.2013 aj za dobu omeškania po 31.01.2013. V zmysle tohto ustanovenia je teda rozhodnou skutočnosťou pre určenie právnej úpravy, ktorá sa použije na stanovenie výšky úrokov z omeškania, deň, kedy vznikol záväzkový vzťah, bez ohľadu na to, či omeškanie nastalo pred alebo po účinnosti nar. vlády č. 20/2013 Z. z. Ak teda záväzok vznikol pred 01.02.2013, výška zákonných úrokov z omeškania sa spravuje právnou úpravou účinnou do 31.01.2013. Vyplýva to aj z dôvodovej správy k nar. č. 20/2013 Z. z.. O takýto prípad ide aj v predmetnej právnej veci, keďže záväzok žalovaného z bezdôvodného obohatenia vznikol prijatím peňažných prostriedkov od žalobcu na základe neplatnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo 16.12.2004. Podľa znenia ust. § 3 ods. 1 nar. č. 87/1995 Z. z. účinného do 31.01.2013, v spojení s § 10a nar. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V období od 14.12.2011 do 10.07.2012, t. j. aj v čase, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia žalobcovi, bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1 %. Výška úrokov z omeškania tak v tomto období predstavovala 9 % ročne.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil podľa § 220 O.s.p. a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy 865,82 eur od 01.06.2012 do zaplatenia.

Výrok, ktorým súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 865,82 eur ako aj výrok, ktorým zamietol žalobu vo zvyšku istiny (1.278,42 eur), zmluvného úroku 23,4 % ročne zo sumy 1.872,54 eur od 16.03.2012 do zaplataenia a úrokov z omeškania zo zamietnutej istiny (t. j. 9 % ročne z 1.278,42 eur od 01.06.2012 do zaplataenia), neboli napadnuté odvolaním a nadobudli právoplatnosť.

Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku odvolací súd v zmysle § 224 ods. 2 O.s.p. rozhodoval o trovách prvostupňového i odvolacieho konania. Keďže obidvaja účastníci mali v konaní čiastočný úspech, odvolací súd podľa § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. náhradu trov konania žiadnemu z nich nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.